

A-0476

M. A. (Sem. III) Examination
March / April - 2015
Sociology : Paper - XVI (a)
(Population & Society)

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
<input type="text" value="M. A. (Sem. 3)"/>	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
<input type="text" value="SOCIOLOGY - 16(a)"/>	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="4"/> <input type="text" value="7"/> <input type="text" value="6"/>	Section No. (1, 2,.....): <input type="text" value="Nil"/>
Student's Signature	

(૨) પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

(૩) પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ગુણ જમણી બાજુએ દર્શાવેલ છે.

૧ ટૂંકમાં જવાબ લખો :

૨×૫=૧૦

(૧) વસ્તી વિસ્ફોટનો અર્થ આપો.

(૨) બાળ મૃત્યુદર એટલે શું ?

(૩) ૨૦૧૧ની વસ્તી ગણતરી મુજબ ભારતનો જન્મદર અને મૃત્યુદર જણાવો.

(૪) સ્થળાંતરના પ્રકારો જણાવો.

(૫) સેમ્પલ સર્વે એટલે શું ?

૨ વસ્તીશાસ્ત્રનો અર્થ આપી તેના મહત્વની વિગતવાર ચર્ચા કરો.

૧૩

અથવા

૨ વસ્તી વિસ્ફોટની અસરોનું વર્ણન કરો.

૧૩

૩ વસ્તી વહેંચણીનો સામાજિક માળખા સાથેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.

૧૩

અથવા

૩ ભારતની વસ્તીનીતિનો વિગતવાર પરિચય આપો.

૧૩

૪ માલ્યસના વસ્તી સિદ્ધાંતની આલોચનાત્મક ચર્ચા કરો.

૧૪

અથવા

૪ ટૂંકનોંધ લખો :

(અ) સામાજિક ઉર્ધ્વગમનનો સિદ્ધાંત

(બ) કુટુંબ નિયોજન.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Attempt **all** questions.
(3) Marks for each question are indicated on the **right margin**.

- 1 Write answers in brief : **2×5=10**
(1) Give the meaning of Population Explosion.
(2) What is infant mortality rate ?
(3) State the birth rate and death rate of India according to the census 2011.
(4) State the types of Migration.
(5) What is sample survey ?

- 2 Give the meaning of demography and discuss in detail its significance. **13**

OR

- 2 Describe the impacts of population explosion. **13**

- 3 Clarify the relationship between population distribution and social structure. **13**

OR

- 3 Introduce the population policy of India in detail. **13**

- 4 Discuss critically Malthusian theory of population . **14**

OR

- 4 Write short notes : **7+7=14**
(1) Social capillarity theory
(2) Family planning.